

V Bruseli 9. decembra 2025
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2023/0124(COD)

12331/1/25
REV 1 ADD 1

MI 605
ENT 149
ENV 786
CHIMIE 76
IND 321
CONSOM 159
SAN 530
CODEC 1183
PARLNAT

ODÔVODNENÉ STANOVISKO RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia NARIADENIA
EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o detergentoch a povrchovo
aktívnych látkach a o zrušení nariadenia (ES) č. 648/2004
– odôvodnené stanovisko Rady
– prijaté Radou 8. decembra 2025

I. ÚVOD

1. Komisia 28. apríla 2023 prijala návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o detergentoch a povrchovo aktívnych látkach a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 a zrušení nariadenia (ES) č. 648/2004¹.
2. Návrh je založený na článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).
3. Výbor Európskeho parlamentu pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (ENVI) 14. júna 2023 vymenoval za spravodajkyňu pre návrh pani Manuelu Ripovú (Verts, DE). Výbor Európskeho parlamentu pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (IMCO) zaujal stanovisko k návrhu 24. januára 2024. Výbor pre priemysel, výskum a energetiku sa rozhodol stanovisko nezaujať. Výbor ENVI hlasoval o svojej záverečnej správe o návrhu 14. februára 2024 a správa bola prijatá na plenárnej schôdzi 27. februára 2024 ako pozícia Parlamentu v prvom čítaní. Od začiatku nového legislatívneho cyklu vymenoval Výbor Európskeho parlamentu pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (ENVI) za spravodajkyňu pre tento spis pani Majdouline Sbaiovú (Verts, FR).
4. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko k návrhu 12. júla 2023².
5. Pracovná skupina pre technickú harmonizáciu (nebezpečné látky – chemikálie) začala návrh skúmať 16. mája 2023 počas švédskeho predsedníctva. Odvtedy sa počas španielskeho, belgického, maďarského a poľského predsedníctva uskutočnilo ďalších 14 zasadnutí uvedenej pracovnej skupiny.

¹ 8904/23 + ADD 1 – 7.

² 12179/23.

6. Výbor stálych predstaviteľov po preskúmaní znenia v klastroch počas belgického predsedníctva 14. júna 2024 prijal mandát Rady.
7. Medziinštitucionálne rokovania sa začali prvým trialógom 28. januára 2025 počas poľského predsedníctva. Druhý trialóg sa uskutočnil 6. mája 2025 a tretí trialóg 10. júna 2025. Počas posledného trialógu 10. júna 2025 dosiahli spoluzákonodarcovia predbežnú dohodu.
8. Výbor Európskeho parlamentu ENVI hlasoval 15. júla 2025 za dohodnuté znenie. Predseda výboru ENVI následne zaslal predsedníctvu list, v ktorom uviedol, že ak Rada prijme svoju pozíciu v prvom čítaní v súlade s dohodnutou celkovou predbežnou dohodou, odporučí plénu, aby v druhom čítaní Parlamentu akceptovalo pozíciu Rady s výhradou overenia právnikmi lingvistami.

II. CIEĽ

9. Celkovým cieľom návrhu je zjednodušiť a modernizovať právny rámec, ktorý musia detergenty spĺňať, aby sa mohli uvádzať na trh Únie a byť na ňom vo voľnom obehu, vytvoriť právny základ pre nové inovatívne výrobky, ako sú detergenty obsahujúce mikroorganizmy, podporiť udržateľné nové postupy, ako je predaj detergentov formou opätovného plnenia, ako aj zaviesť digitálne označovanie a digitálny pas výrobku pre detergenty a povrchovo aktívne látky.

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

10. Pozícia Rady v prvom čítaní obsahuje nasledujúce hlavné prvky, o ktorých spoluzákonodarcovia dosiahli dohodu:

11. Pokiaľ ide o požiadavky na biodegradovateľnosť, Komisia má stanoviť kritériá biodegradovateľnosti najprv pre polymérne fólie rozpustné vo vode používané ako detergentové kapsuly, a pre všetky polyméry v takýchto fóliách a v druhej fáze pre iné organické látky používané vo vysokej koncentrácii v detergentoch, ak predstavujú aspoň 10 % výrobku, okrem vody. S cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia by Komisia tiež mala na základe postupného a progresívneho prístupu posúdiť uskutočniteľnosť zavedenia kritérií biodegradovateľnosti pre organické látky prítomné v nižších koncentráciách ako 10 % alebo zníženia takejto prahovej hodnoty. Lehoty sú v prípade fólií a polymérov nasledovné: v prípade fólií používaných ako detergentové kapsuly: 3 roky (od dátumu nadobudnutia účinnosti nového nariadenia o detergentoch) na prijatie delegovaných aktov a 6 rokov na to, aby výrobky spĺňali nové požiadavky, a v prípade iných organických zložiek: 5 rokov na prijatie delegovaných aktov a 8 rokov na dosiahnutie súladu výrobkov.
12. Pokiaľ ide o fosfáty a iné zlúčeniny fosforu, od Komisie sa vyžaduje, aby do dvoch rokov posúdila uskutočniteľnosť ďalšieho zníženia limitných hodnôt pre tieto zložky v detergentoch a rozšírenia škály detergentov, na ktoré sa vzťahujú.
13. Komisia bola okrem toho poverená, aby v rámci celkového všeobecného preskúmania do 7 rokov posúdila možnosť ďalej obmedziť obsah fosforu alebo pridať obmedzenia obsahu fosforu v ďalších kategóriách detergentov s cieľom preskúmať uskutočniteľnosť postupného vyradovania fosforu s prihliadnutím na vplyv na životné prostredie, dostupnosť alternatív a sociálno-ekonomický vplyv nahradenia. Komisia vo vhodných prípadoch pripojí k týmto dvom analýzám legislatívne návrhy.
14. Je zakázané uvádzať na trh detergenty a povrchovo aktívne látky, ktoré boli testované na zvieratách, pokiaľ sa však použije historických údajov.

15. Pokiaľ ide o oznamovanie karty údajov o zložkách, do nariadenia sa zahrnula požiadavka, aby výrobcovia a v príslušných prípadoch dovozca alebo splnomocnený zástupca pred uvedením výrobkov na trh poskytli kartu údajov o zložkách s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia vzhľadom na širokú dostupnosť takýchto výrobkov a vysoké riziko náhodnej otravy, pričom sa použijú existujúce komunikačné kanály agentúry ECHA.
16. Pokiaľ ide o splnomocnených zástupcov, ustanovenia tohto nariadenia sa zosúladiť s prístupom nového legislatívneho rámca, pričom sa rozšírili povinnosti splnomocneného zástupcu výrobcov usadených mimo EÚ, aby orgány dohľadu nad trhom mali k dispozícii všetky potrebné informácie na overenie toho, či označenie spĺňa požiadavky nariadenia.
17. Nové nariadenie sa začne uplatňovať 42 mesiacov po nadobudnutí účinnosti.

IV. ZÁVER

18. Pozícia Rady v prvom čítaní v plnej miere odráža kompromis, ktorý počas rokovaní dosiahli Európsky parlament a Rada s pomocou Komisie.
19. Rada sa preto domnieva, že jej pozícia v prvom čítaní je vyváženým vyjadrením výsledku rokovaní a že prijatím nariadenia o detergentoch a povrchovo aktívnych látkach sa vytvorí moderný a zjednodušený právny rámec, ktorý musia detergenty spĺňať, aby sa mohli uvádzať na trh Únie a byť na ňom vo voľnom obehu.